

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของทนายความในชั้นสอบสวนเพื่อคุ้มครอง
สิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหา

ชื่อผู้เขียน : ลิขิต สมนวนลาค

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์อำนาจ เนตยสุภา

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมของทนายความในชั้นสอบสวนเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหา” นี้ผู้เขียนได้จัดทำโดยเหตุผลเนื่องจากผู้ซึ่งต้องหาว่าได้กระทำความผิดทางอาญาในปัจจุบันมีสิทธิตามกฎหมายทั้งในส่วนของบริษัทนิติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรและบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในอันที่จะให้มีผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวนปากคำของตนเองในชั้นสอบสวนได้ อันได้แก่ ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเช่น พ่อแม่ ญาติมิตร เข้าร่วมนั่งฟังการสอบสวน ต่อหน้า พนักงานสอบสวน เพื่อเป็นหลักประกันว่า จะไม่มีการข่มขู่ หลอกลวง หรือ กระทำการประทุษร้าย ให้ผู้ต้องหาให้การอย่างใด ทว่าบทบัญญัติที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องของ สิทธิการมีทนายความ สิทธิที่จะได้รับการจัดหาทนายความให้ และสิทธิที่จะให้ทนายความเข้าฟังการสอบปากคำของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนได้เท่านั้น ซึ่งเท่ากับว่าทนายความไม่สามารถที่จะให้คำปรึกษาหรือร่วมในการตั้งคำถามหรือนำเสนอพยานหลักฐานอื่นใดในชั้นสอบสวนได้

ผู้เขียนจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้โดยวิธีการวิจัยครั้งนี้ได้กระทำโดยการรวบรวมข้อมูลทั้งจากบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทบัญญัติของกฎหมาย ทฤษฎี และแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาตลอด

ทั้งคำพิพากษาของศาล ผลการวิจัยที่ออกมาสามารถสรุปได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายในปัจจุบันนั้นทนายความไม่สามารถที่จะช่วยเหลือผู้ต้องหาและไม่สามารถที่จะช่วยให้ปรากฏความจริงในคดีตั้งแต่ชั้นสอบสวนได้ เนื่องจากผู้ต้องหายังไม่เข้าใจถึงประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการมีทนายความ และไม่ทราบว่าตนมีสิทธิที่จะได้รับการจัดหาทนายความให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ส่วนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีทนายความในชั้นสอบสวนทนายความมีสิทธิแต่เพียงเข้าร่วมฟังการสอบปากคำของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนได้เท่านั้น อันส่งผลให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาโดยอาศัยทนายความไม่ได้ผลอย่างเต็มที่

ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาการมีส่วนร่วมของทนายความโดยเพิ่มบทบัญญัติของกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอธิบายถึงสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐในการจัดหาทนายความให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและอธิบายถึงประโยชน์ที่ผู้ต้องหาจะได้รับจากการมีทนายความด้วย ทั้งควรเพิ่มบทบาทของทนายความให้มีสิทธิที่จะเข้าร่วมการสอบสวนได้ ให้สิทธิแก่ทนายความที่จะซักถามพยานและการนำเสนอพยานหลักฐานตั้งแต่ในชั้นสอบสวน เพื่อให้ปรากฏความจริงตั้งแต่ขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรม อันจะส่งผลให้มีการคุ้มครองผู้ต้องหาได้สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรและบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ABSTRACT

177874

Thesis Title : Presence of Lawyers During Interrogation of Suspects to
Protect the Rights of the Accused

Student's Name : Mr. Likit Somnuantard

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2005

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Suksmai Sutthibodee Chairperson
2. Mr. Amnart Netayasupha

Under the present Constitution of the Kingdom of Thailand and its implementing legislation, criminal suspects are guaranteed certain rights, including having witnesses such as family members or an attorney present during interrogation by investigating officers. These rights are designed specifically to prevent abuses such as coercion, beatings or questioning in bad faith.

Yet those same guarantees also put very specific limits on such witnesses. They are prohibited from presenting evidence, either for or against the accused, or to consult in any way.

In practice, therefore, the right of a suspect to have witnesses present during interrogation is not of much real benefit. The accused, for example, most often is unaware of his or her right to a lawyer provided without cost, and the witnesses are prohibited from so informing.

The need for strict practices to protect the rights of a suspect in custody exists because of the huge power of the state as compared to that of the individual. Present protections are a step in the right direction, but remain inadequate. The author, therefore, proposes new legislation or constitutional amendments specifically to ensure that criminal suspects are made fully aware of their rights and privileges under the Constitution and its implementing laws.